



**FIRE ÅR MED BRANDKADETTETTER I DANMARK
- EN EVALUERING**

**EVALUERING AF PROJEKT BRANDKADETTETTER I DANMARKS INDSATS I
PERIODEN 2014-2017**

Titel

Fire år med Brandkadetter i Danmark.
- En evaluering

Forfattere

Lena Stubbe Teglbjærg
Andreas Mejer Jensen

Udgivet af

Brandkadetter i Danmark

Kopiering tilladt med tydelig kildeangivelse



Web www.brandkadet.dk

Email kontakt@brandkadet.dk

Brandkadetter i Danmark er i perioden 2014-2018 støttet af:

TrygFonden

VELUX FONDEN



INDHOLD

4 INDLEDNING

5 Metode

5 Læseguide

7 SUCCESKRITERIER FRA FONDSANSØGNINGERNE

8 10-12 nye brandkadetkorps i årene 2014-2017

9 75-80% af de rekrutterede unge gennemfører brandkadetuddannelsen

9 80-95% af brandkadetinstruktørerne gennemfører instruktøruddannelsen

10 Antal hærværksbrande på lokalt plan nedbragt med min. 50%

10 At konfrontation mellem indsatspersonel og unge på gaden er reduceret

11 Brandkadetkorpserne som en integreret del af de deltagende lokale beredskaber

12 Vejledning samt informations- og uddannelsesmaterialer anvendes af både nye og eksisterende brandkadetkorps

12 95% af brandkadetternes består 9. klasses afgangsprøve

13 KONSTRUKTIVE FÆLLESSKABER

13 Fra ensomhed til fællesskab

14 Fællesskaber af struktur og tydelighed

16 EN MENINGSFULD TILGANG TIL UDDANNELSE, JOB OG VOKSEN LIV

16 Selvtillid og selvstændighed

17 Fornyet mod på skole og uddannelse

18 Hjelpeinstruktører og frivillige brandmænd

19 En forsmag på voksenlivet

20 PROJEKTETS MÅLGRUPPE

21 Unge fra socialt udsatte boligområder

22 Ensomme og skolefagligt udfordrede unge

22 Unge under social udredning

23 Andre målgrupper på prøvebasis

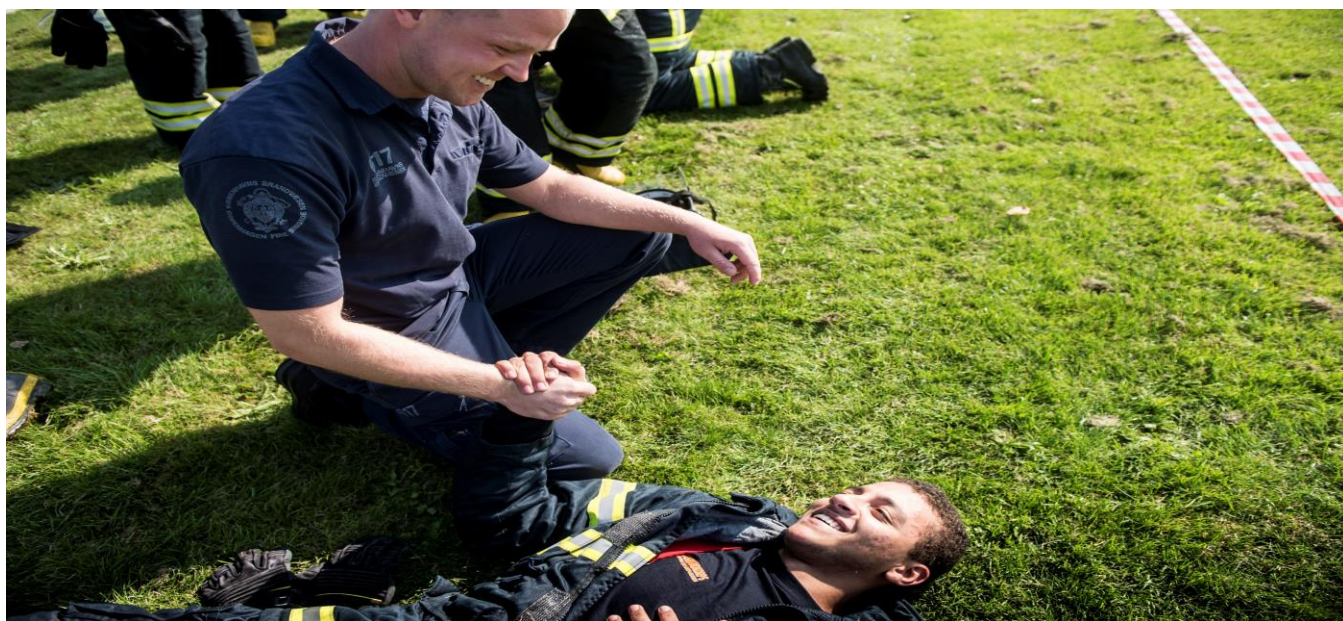
24 FREMTIDEN FOR BRANDKADETTET I DANMARK

24 Økonomisk forankring af lokale brandkadetkorps

25 Fremtiden efter projektkontoret

26 Udviklingspotentialer og anbefalinger for fremtiden

28 BRANDKADETTET I DANMARK – ET PROJEKT MED SUCCES



INDLEDNING

Denne rapport er en afsluttende evaluering af bevillingsperioden af projektet *Brandkadetter i Danmark* (BiD), som blev søsat i 2014 på baggrund af erfaringer fra lignende projekter i henholdsvis Manchester, Greve, Roskilde og København. I første omgang ved hjælp af midler fra TrygFonden og sidenhen yderligere med støtte fra VELUX FONDEN.

Projektet tilbyder rådgivning til og fælles organisation af lokale brandkadetkorps for beredskaber, der enten har eller ønsker at have kadetter i alderen 13-18 år tilknyttet.

Organisatorisk består projektet af det nationale Projektkontor for Brandkadetter i Danmark, samt en række brandkadetkorps beliggende lokalt i en række af landets kommunale beredskaber. Projektkontoret har haft det overordnede ansvar for projektet og for virkeliggørelse af dets målsætninger, herunder at etablere 12 lokale brandkadetkorps i samarbejde med de kommunale beredskaber og andre relevante samarbejdspartnere. Yderligere har projektkontoret haft til opgave at arrangere og afvikle nationale aktiviteter på tværs af de lokale korps. Den daglige ledelse og organisering af brandkadetkorpene varetages lokalt i de kommunale beredskaber af en koordinator. Denne har blandt andet til opgave at overse rekruttering af kadetter, at varetage kontakt med relevante samarbejdspartnere, at kvalitetssikre det faglige indhold i brandkadetuddannelsen, som afvikles i korpene, samt at indsamle relevant data i forbindelse med kadetternes deltagelse og udvikling. Lokalt samarbejdes der med kommuner, SSP¹, folkeskoler, ungdomsskoler og boligsocialeB helhedsplaner.

Når betegnelsen *lokale aktører* anvendes i denne rapport, er det disse samarbejdspartnere, såvel som brandkadetinstruktører og projektkoordinatorer inden for beredskaberne, der henvises til.

Denne evaluering vil vise, at BiD projektet, ved udgangen af sine første fire leveår, overordnet har været en succes. Dette på baggrund af, at en stor del af de mål og succeskriterier, som man formulerede tilbage i 2014, da projektet blev skudt i gang, er indfriet. Ifølge feedback fra lokalt involverede aktører og kadetter, hjælper brandkadetkorpene mange unge mennesker, heriblandt nogle der er socialt og skolefagligt udfordret, ved at øge deres selvtillid, at tilbyde dem en plads i et konstruktivt fællesskab og at give dem en meningsfuld tilgang til uddannelse og job.

Projektets finansielle støtte fra TrygFonden og VELUX FONDEN udløb ved udgangen af 2017. Dog er det lykkedes projektkontoret, med fondenes samtykke, at strække fondsmidlerne og dermed kontorets virketid til ultimo august 2018.

Denne rapport henvender sig først og fremmest til TrygFonden og VELUX FONDEN, med det formål at evaluere projektet ud fra de mål og succeskriterier, som var formuleret i fondsansøgningerne ved projektets indledning. Rapporten henvender sig ligeledes til projektets involverede interessenter inden for beredskabet, kommuner, uddannelsesinstitutioner, politik, boligsociale helhedsplaner etc.

Evalueringen er udarbejdet af specialestuderende ved antropologi Lena Stubbe Teglbjærg med sparring fra

antropolog Andreas Mejer Jensen. Begge parter har været tilknyttet BiD's forskningsteam siden 2015 og har været med til at udarbejde tidligere evalueringer af projektet.

Tak for de åbne døre og den store gæstfrihed i de lokale korps.



METODE

Rapporten er baseret på kvalitative data indsamlet under et feltarbejde udført i efteråret 2017, men trækker desuden i nogen grad på feltarbejde udført i 2015 i forbindelse med projektets midtvejsevaluering. Mens feltarbejde i 2015 først og fremmest udgjordes af omfattende deltagerobservation i udvalgte, lokale korps, har nærværende feltarbejde i højere grad fokuseret på semistrukturerede interviews og kun i mindre grad på deltagerobservation. Dette skyldes dels en bevidst metodisk beslutning på vegne af evaluatorene, og dels en mere snæver tidsramme og færre midler til rådighed end ved den mere omfangsrige midtvejsevaluering.

Efterårets feltarbejde er udført i brandkadetkorpserne i Herning, Holstebro, Vejle og Odsherred, og disse er udvalgt for at sikre en bred repræsentation af brandkadetkorps på nationalt plan. Dette med

henblik på geografisk og organisatorisk spredning afspejlet i variation i de lokale brandkadetkorps.

Der er udført interviews med et bredt udvalg af aktører i projektet, således at kadetter, såvel som instruktører, kommunale SSP-medarbejdere, skolelærere og forældre er repræsenteret.

Rapporten inddrager desuden en mængde kvantitative data indsamlet af projektkontoret for Brandkadetter i Danmark, først og fremmest gennem en app udviklet til formålet. I denne registrerer instruktører fra de lokale brandkadetkorps kadetternes deltagelse i brandkadetuddannelsen, samt deres faglige og sociale udvikling gennem forløbet bedømt ud fra en række kriterier opsat af BiD. Yderligere er data indsamlet ved hjælp af spørgeskemaer udsendt til projektkoordinatorer og instruktører i de lokale korps.

LÆSEGUIDE

Evalueringen i denne rapport er udarbejdet på baggrund af og gør status over de projektmål og succeskriterier, som blev beskrevet i ansøgningerne til TrygFonden og VELUX FONDEN i 2014 og 2015.

Først evalueres der på baggrund af de succeskriterier, som initiativtager formulerede ved projektets opstart tilbage i 2014, og som blev nedfældet i ansøgningerne. Kriterierne blev dengang opdelt efter et *kort sigt* og et *langt sigt*, og ved at følge denne samme struktur præsenteres og evalueres de ét efter ét med henblik på at afgøre, om de i skrivende stund kan betegnes som opnået eller ej.

Dernæst evalueres der på baggrund af et mere bredt afsæt i ansøgningerne til fondene. Udover de konkrete succeskriterier inkluderede ansøgningerne en beskrivelse af projektet og en række mere overordnede og mindre kvantificerbare mål. En del af disse mål hænger tæt sammen med et eller flere af ovenstående succeskriterier, mens andre står mere alene og derfor

behandles enkeltvis og hver for sig i denne del af rapporten. Det drejer sig om følgende mål formuleret i fondsansøgningerne:

- Brandkadetkorps skal skabe trivsel gennem relationer og fællesskab
- Brandkadetkorps skal give unge en meningsfuld tilgang til uddannelse og job
- Brandkadetkorps er for alle unge, og er designet til at kunne inkludere unge med skolemæssige eller andre udfordringer
- Projektets formål er at udbrede og anvende de positive resultater, der er opnået blandt unge fra socialt udsatte boligområder gennem deres uddannelse som brandkadetter

Endeligt fokuseres der på fremtiden for projekt Brandkadetter i Danmark. Herunder i hvilken grad det er lykkedes at forankre de lokale brandkadetkorps økonomisk efter den fondsfinansierede periodes udløb. Yderligere præsenteres en række anbefalinger for fremtiden, som er identificeret gennem evalueringen, inden der til slut gøres endelig, evaluerende status, og rapporten afrundes.

Det understreges, at rapporten er en afsluttende evaluering af projektets fondsfinansierede løbetid fra 2014-2017. Den er primært henvendt til fondene, og er ikke en udtømmende evaluering for hele projektet og alle dets mange og komplekse bestanddele. Ønsker man et større og mere udtømmende billede af projektet, henviser vi yderligere til tidligere udgivne evalueringer af og årsrapporter for projekt Brandkadetter i Danmark².

God fornøjelse med den videre læsning.



2. Relevante rapporter er tilgængelige via BiDs hjemmeside, www.brandkadet.dk

SUCCESKRITERIER FRA FONDSANSØGNINGERNE

Projekt Brandkadetter i Danmark blev til på baggrund af et ønske om at udbrede og anvende positive resultater fra lignende projekter i Manchester, Greve, Roskilde og København. Her havde man haft succes blandt unge fra socialt udsatte boligområder, som gennem en årrække havde været plaget af hærværksbrande, og hvor konfrontationer mellem unge og indsatspersonel jævnligt fandt sted. I denne sammenhæng formuleredes følgende visioner for projektet:

- ✓ At bygge bro mellem de unge og brand- og redningspersonel
- ✓ At tilbyde aktivitet, der udfordrer hærværksbrande og rekruttering til bandemiljøet

- ✓ At give de unge en meningsfuld tilgang til uddannelse og job
- ✓ At styrke de unges deltagelse i deres lokalmiljø
- ✓ At give indsatspersonel et bredere kendskab til ungemiljøer i udsatte boligområder

Visionerne blev skrevet frem i ansøgninger til TrygFonden og VELUX FONDEN i 2014 og 2015, da man søgte midler til at udvikle et fælles dansk koncept og yde assistance til redningsberedskaber med ønske om at etablere brandkadetkorps.

Yderligere formuleredes en række succeskriterier, som beskrev de mål, der skulle nås inden for projektets første fire år.

Succeskriterier på kort sigt

At der er oprettet 10-12³ nye brandkadetkorps i årene 2014-2017

At 75-80%⁴ af de rekrutterede unge gennemfører brandkadetuddannelsen

At 80-95%⁵ af brandkadetinstruktørerne gennemfører instruktøruddannelsen

Succeskriterier på langt sigt

At antal hærværksbrande på lokalt plan er nedbragt med min. 50%

At konfrontationer mellem indsatspersonel og unge på gaden er reduceret

At brandkadetkorpserne er en integreret del af de deltagende lokale beredskaber

At brandkadetkorpserne er en integreret del af de deltagende lokale beredskaber

At 95% af brandkadetterne består 9. klasses afgangsprøver

I det følgende ser vi nærmere på disse kriterier for at vurdere, hvorvidt de kan betragtes som opnåede.

3. Tallet blev justeret fra 10 til 12 fra den første ansøgning til TrygFonden i 2014 til den anden i 2015. Se afsnittet der behandler dette succeskriterie for mere information herom.

4. Tallet blev justeret fra 75% til 80% fra den første ansøgning til TrygFonden i 2014 til den anden i 2015.

5. Tallet blev justeret fra 80% til 95% fra den første ansøgning til TrygFonden i 2014 til den anden i 2015.

10-12 NYE BRANDKADETKORPS I ÅRENE 2014-2017

✓ OPNÅET

Ved indgangen til 2014 satte projektets initiativtagere sig som mål at oprette 10 nye brandkadetkorps inden udgangen af 2017. På baggrund af større interesse fra lokale beredskaber end forventet, opjusteredes dette mål året efter til 12 nye korps inden for samme periode. Dette under forudsætning af, at Projekt-kontoret kunne finde yderligere finansiering af de to ekstra korps. Det lykkedes imidlertid ikke. Dog lykkedes det, blandt andet på grund af lokale sponsorer og frivillighed blandt brandkadet-instruktører, at strække de eksisterende fondsmidler til etablering af de to ekstra korps. Ved udgangen af 2017 var dette mål nået med 12 nye korps.

I 2015 startede Helsingør, Næstved, Vejle, Ringkøbing-Skjern, Kolding, Herning og Holstebro op. I 2016 kom Odsherred til og endeligt i 2017 Lolland-Falster, Silkeborg, Viborg og Nordsjælland.

I andet halvår af 2016 er Helsingør lukket ned grundet organisatoriske udfordringer i forbindelse med de kommunale sammenlægninger. Siden er Nordsjælland kommet til og dækker delvist det samme område geografisk. Også Næstved er frafaldet i andet halvår af 2017 grundet samarbejdsvanskeligheder mellem korpsets lokale ledelse og kommunen i forbindelse med at rekruttere til brandkadetuddannelsen.

Ved indgangen til 2018 er Ikast-Brande Kommune indtrådt i samarbejdet med BiD omkring Herning Kommunes eksisterende brandkadetkorps, således at de to kommuner nu er fælles om finansiering af, rekruttering til samt afvikling af undervisning og aktiviteter inden for korpset.

Yderligere er der indgået samarbejde mellem BiD og Randers, hvor endnu et brandkadetkorps er etableret. Således eksisterer der i skrivende stund 11 brandkadetkorps på nationalt plan. Da rapporten primært omhandler den fondsfinansierede periode fra 2014-2017, fokuserer denne dog alene på de 12, der er etableret i den periode, og hvoraf 10 fortsat eksisterer. Der er yderligere indledt dialog og i flere tilfælde deciderede rådgivningsforløb med fem kommuner, som er interesserede i at etablere korps. Det drejer sig om kommunerne Rudersdal, Varde, Esbjerg, Fanø og Middelfart.

Udover de brandkadetkorps, som er organiseret under BiD, deltager en række uafhængige brandkadetkorps i BiDs netværk, f.eks. i forbindelse med faglig sparring, vidensdeling og deltagelse i landsdækkende arrangementer for brandkadetter og instruktører. Det drejer sig om Roskilde, Greve og Køge under Østsjællands Beredskab, Egedal, Frederikssund og Halsnæs under Frederiksborg Brand og Redning samt København og Tønder.



75-80% AF DE REKRUTTEREDE UNGE GENNEMFØRER BRANDKADETUDDANNELSEN

✓ OPNÅET

Antal brandkadetter under Brandkadetter i Danmark 2015-2017				
	Antal hold	Antal kadetter	Antal kadetter, frafaldet	Antal kadetter, gennemført
Igangværende	9	89	-	-
Afsluttet	44	437	66	371
I alt	53	526	66	371
I procent	-	-	15%	85%

Ovenstående skema viser, hvor mange brandkadetter, fordelt på hvor mange hold, der har deltaget i brandkadetuddannelsen under Brandkadetter i Danmark i perioden 2015⁶-2017. Den første række tal viser antallet af hold med antal tilmeldte kadetter, som fortsat er igangværende. Disse hold startede op i 2017 og forventes afsluttet i 2018. Yderligere viser skemaet, hvor mange kadetter der er frafaldet

uddannelsen uden at have gennemført og, hvor mange der er bestået og derfor har gennemført. **85%** af de rekrutterede unge har gennemført brandkadetuddannelsen, og dermed er begge de opsatte mål på 75%-80% nået.

80-95% AF BRANDKADETIINSTRUKTØRERNE GENNEMFØRER INSTRUKTØRUDDANNELSEN

✓ OPNÅET

Antal brandkadedetinstruktører på instruktøruddannelsen 2014-2017				
	Antal hold	Antal instruktører	Antal instruktører, frafaldet	Antal instruktører, gennemført
I alt	4	120	2	118
I procent	-	-	1,7%	98,3%

Fordelt på fire hold har 120 brandkadedetinstruktører deltaget i instruktøruddannelsen. Det første hold med 12 deltagere blev afviklet i 2014. I 2015 afvikledes to hold, hver med 29 tilmeldte. Der var ingen hold i 2016 grundet udskiftning i projektkontorets medarbejderstab.

Det fjerde og sidste hold afvikledes i 2017 med 50 deltagende instruktører. 118 instruktører fra hele landet har gennemført instruktøruddannelsen. Det giver en gennemførelsesrate på **98,3%**, og succeskriteriet er dermed nået.

6. Projektet påbegyndtes i 2014, mens de første brandkadetter blev startet op i 2015.

ANTAL HÆRVÆRSBRANDE PÅ LOKALT PLAN NEDBRAGT MED MINIMUM 50%

? KAN IKKE PÅVISES

Hvorvidt antallet af hærværksbrande er nedbragt i perioden er uvist. For det første findes der i skrivende stund ingen udtømmende statistikker eller andre kvantitative data med opgørelser over hærværksbrande. For det andet, selvom data af en sådan art forelå og indikerede, at antallet af hærværksbrande var nedbragt i perioden 2014-2017, ville det være vanskeligt – hvis ikke umuligt – at påvise en direkte årsagssammenhæng mellem det faktum og BiD projektet. Det er praktisk talt umuligt at skelne mellem statistisk årsagssammenhæng og tilfældige statistiske sammenfald. Et eventuelt fald i hærværksbrande i årene 2014-2017 ville ligeså vel kunne tilskrives tilfældigheder og/eller andre ydre omstændigheder og umiddelbart uidentificerbare faktorer – f.eks. andre sociale projekter og initiativer eller ændringer i lokal demografi – som det ikke ville kunne tilskrives BiD projektet alene.

I ultimo 2017 udgav Økonomer Uden Grænser (ØUG) en rapport⁷ omhandlende BiDs samfundsmæssige indsats.

Denne fremlagde et estimat på det årlige samfundsøkonomiske udbytte af BiD projektet. Et af de parametre, der måltes på, var netop antallet af hærværksbrande. ØUG tager i rapporten udgangspunkt i data indhentet fra Nordvestjyllands Brandvæsen, der viser en opgørelse over det årlige antal hærværksbrande i boligområdet Trekanten i Holstebro fra 2012-2016 – den eneste opgørelse over hærværksbrande, der foreligger for de involverede kommuner og det samlede beredskab. På baggrund af disse tal, og med udgangspunkt i BiD's langsigtede målsætning om at nedbringe hærværksbrande med 50%, estimerer ØUG en mulig årlig samfundsøkonomisk besparelse på 48.060 kr. Tallet kan dog udelukkende betragtes som et estimat, da datagrundlaget i bedste fald er spinkelt. Det er ikke muligt at påvise en sammenhæng mellem aktiviteterne i BiD og forekomsten af hærværksbrande.

AT KONFRONTATION MELLEM INDSATSPERSONEL OG UNGE PÅ GADEN ER REDUCERET

? KAN IKKE PÅVISES

Ligesom det er tilfældet med antallet af hærværksbrande, kan det ikke påvises, at antallet af konfrontationer mellem indsatspersonel og unge på gaden er reduceret i perioden 2014-2017. Også i denne sammenhæng beror dette på manglende kvantitative data på området.

Instruktører fra forskellige lokale enheder fortæller, at de efter at have startet brandkadetkorps i nogen grad har oplevet en forskel i deres nærmiljø, når de er rykket ud til socialt udsatte boligområder for at slukke brande, som de mistænker for at være forårsaget af hærværk. I det følgende citat fortæller en instruktør om en udrykning til en sådan brand. Da instruktøren og hans hold nåede frem til branden, oplevede de, at en gruppe unge med en truende og forstyrrende adfærd vanskeliggjorde slukningsarbejdet, indtil nogle lokale brandkadetter kom til.

'Vi havde en containerbrand. Vi rullede slanger ud, og der var så tilfældigvis nogle af vores brandkadetter, der kom hen og sagde 'Jamen, I skal ikke være bange, vi skal nok styre det her omkring jer'. Så slukkede vi branden, og så spurgte de også 'Hva', skal vi ikke lige hjælpe med at slæbe højtrykkeren⁸ ind?'

Brandkadetinstruktør

Evaluaterne har hørt lignende beretninger fra andre instruktører i andre korps.

I andre lokale korps synes instruktører dog ikke at have mærket en forskel på området, og i endnu andre synes konfrontationer mellem indsatspersonel og unge på gaden aldrig at have været et udtalt problem.

Evaluaterens kvalitative data på emnet er altså inkonklusive, da lokal erfaring varierer. Dette kombineret med manglende kvantitative data på området betyder, at der ikke kan påvises en sammenhæng mellem BiD og antal konfrontationer mellem indsatspersonel og unge på gaden.

7. Rapporten kan findes på BiD's hjemmeside via linket <http://www.brandkadet.dk/wp-content/uploads/2017/01/Den-samfundsøkonomiske-værdi-af-Brandkadetter-i-Danmarks-indsats.pdf>

8. Højtrykkeren er slang for en højtryksvandslange (forkortes HT), som brandbiler er udrustet med og som bruges ved slukning af brand

BRANDKADETKORPSET SOM EN INTEGRERET DEL AF DE DELTAGENDE LOKALE BEREDSKABER

✓ OPNÅET

Brandkadetkorpserne er en integreret del af de deltagende lokale beredskaber – i høj grad organisatorisk og i nogen grad kulturelt. I forhold til organisation vurderes dette på baggrund af, at den daglige ledelse er placeret og fungerer i de lokale enheder. Projektkontoret for Brandkadetter i Danmark yder fortsat rådgivning og støtte til de lokale enheder efter behov, men den overordnede og daglige ledelse, organisation og afvikling af brandkadetuddannelsen varetages lokalt i de deltagende beredskaber. Baseret på feltbesøg og feedback fra projektkontoret og lokale aktører vurderes det, at organisationen overordnet fungerer godt i de lokale beredskaber.

I forhold til kultur vurderes det blandt andet på baggrund af, at lokalt beredskabspersonel omtaler deres brandkadetkorps positivt, som inkluderende og i mange tilfælde med ligefrem stolthed. Det varierer dog fra korps til korps, i hvor høj grad dette gør sig gældende. I nogle ses der tegn på en høj grad af kulturel integration, mens der i andre ses en mindre. Hvor evaluatorene ser tegn på kulturel integration af brandkadetkorpserne i det lokale beredskab, kommer dette ikke mindst til udtryk i den grad af velvilje, frivillighed og gåpåmod, som lokale instruktører lægger for dagen i arbejdet med brandkadetterne. Som en instruktør og projektkoordinator for et af de lokale korps fortæller:

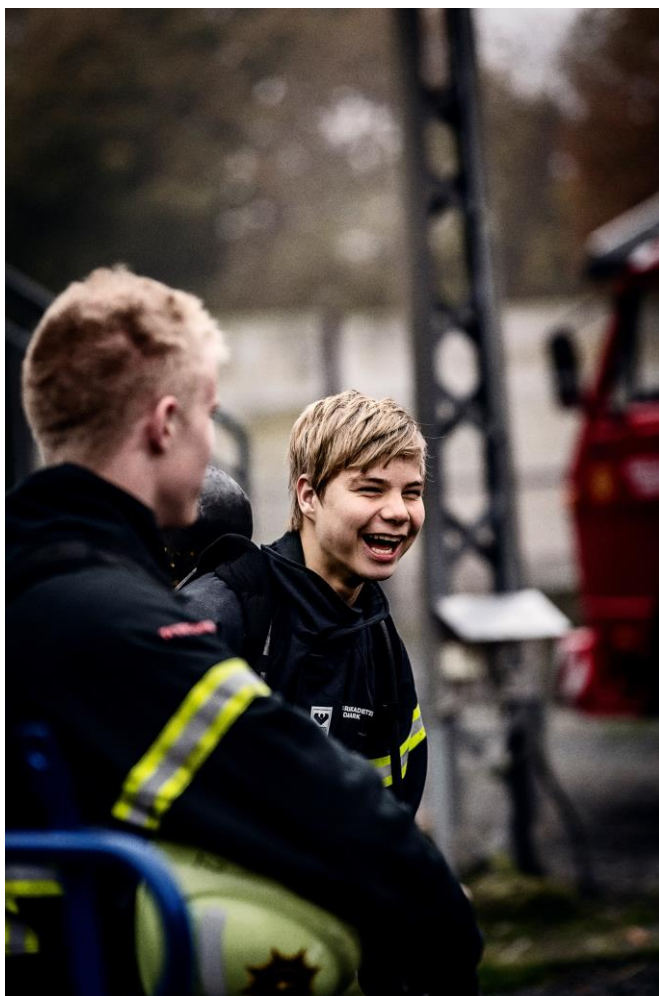
'Jeg har endda nogle af mine instruktører, som også har været instruktører på vores øvelser for de rigtige brandmænd, der begynder at sige fra dér, fordi de hellere vil det her. Fordi det er noget særligt at undervise de her unge mennesker. På det her forløb vi kører på et halvt år, jamen, mange af dem, de flytter sig jo enormt, og det er fedt at være en del af.'

Instruktør og projektkoordinator

I tråd hermed fortæller instruktører, som evaluatorene har mødt i felten, med entusiasme om deres arbejde med kadetterne. Ofte virker de ligefrem stolte over at tage part i projektet og at spille en rolle i kadetternes udvikling gennem

brandkadetforløbet. Også beredskabspersonel, som ikke er direkte involveret som instruktører i brandkadetkorpset, kigger sommetider forbi for at hilse på kadetterne eller deltager som tilskuere ved kadetternes opvisninger på brandstationen. Det er dog mest udtalt i et brandkadetkorps' første levetid. Herefter ser det ud til at miste sin nyhedsværdi og blive hverdag på brandstationerne.

Endelig italesættes brandkadetkorpserne i mange beredskaber som et rekrutteringsgrundlag til beredskabet, når især lokale projektkoordinatorer og instruktører udtrykker ambition og håb om at kunne fastholde de unge mennesker på længere sigt. Ikke bare som brandkadetter i brandkadetkorps, men som frivillige brandmænd og fremtidige kollegaer.



VEJLEDNINGER SAMT INFORMATIONS- OG UDDANNELSESMATERIALE ANVENDES AF BÅDE NYE OG EKSISTERENDE KORPS

✓ OPNÅET

Der er udviklet informations- og uddannelsesmateriale inklusiv lektionsplaner, som anvendes i samtlige eksisterende korps. Som det blev fremhævet i midtvejsevalueringen af BiD⁹ tilbage i 2015, betyder lokale, organisatoriske forskelle dog, at brandkadetuddannelsen ikke er identisk i de forskellige beredskaber. Nogen steder har man valgt at tilpasse elementer af uddannelsen, så den bedre passer til lokale forhold. For eksempel varierer det fra beredskab til beredskab, hvordan uddannelsen tidsmæssigt er struktureret. Mens man nogle steder afvikler den over 12 uger med en enkelt undervisningsgang om ugen, har man andre steder kondenseret den til at forløbe over en uge med undervisning på fuld tid. Yderligere har det vist sig nødvendigt med plads til fleksibilitet i lektionsplanerne for at sikre, at man ikke taber nogle af de unge undervejs i uddannelsen. Instruktørerne må have råderum til i en vis grad at tilpasse lektioner eller dele af dem efter læringsbehov på de individuelle hold. Som en SSP-medarbejder med tilknytning til brandkadetuddannelsen i et af de lokale beredskaber fortæller:

'Vi havde lige et tidspunkt, hvor vi måtte sadle lidt om i forhold til det der med alt for meget siden på en stol og høre noget teori. Det er bare ikke det, vel, for her kommer de lige fra skole, hvor de også har siddet ned hele dagen.'

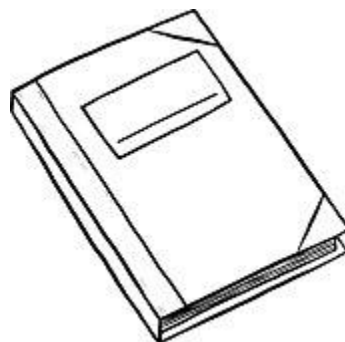
SSP-medarbejder

I en sådan situation, som omtales i citatet, vælger instruktører ofte at inkludere flere praktiske øvelser for at give kadetterne et afbræk i teoriundervisningen, som for nogle kan føles lidt tung. De af BiD fastsatte lærings- og kompetencemål for brandkadetuddannelsen ligger fast, og kadetterne skal lære dem undervejs i uddannelsen, men midlet til målet tillader en vis fleksibilitet.

95% AF BRANDKADETTETTERNE BESTÅR 9. KLASSES AFGANGSPRØVE ? KAN IKKE PÅVISES

En procentsats for hvor mange brandkadetter, der består 9. klasses afgangsprøver, foreligger ikke. Det er ikke et punkt, der er monitoreret på løbende – hverken af projektkontoret for Brandkadetter i Danmark eller af de lokale beredskaber. Spørgsmålet blev dog stillet de lokale beredskaber i et af BiD omdelt spørgeskema ved udgangen af 2017. Disse spørgeskemaer blev omdelt til de fortsat eksisterende korps, og ni ud af de ti korps svarede på spørgsmålet. Der savnes imidlertid data fra de to korps, der frafaldt i 2016 og i 2017, men som på daværende tidspunkt havde uddannet kadetter, der figurerer i det kvantitative datasæt, som evalueringen tager udgangspunkt i.

Tallene fra de ni spørgeskemaer, hvori spørgsmålet er besvaret, indikerer, at langt de fleste kadetter med den fornødne alder har afsluttet 9. klasse. Grundet det mangelfulde datagrundlag må det dog konkluderes, at vi ikke kan afgøre, om dette succeskriterie er opnået.



KONSTRUKTIVE FÆLLESSKABER

I ansøgningerne til TrygFonden vurderede initiativtagerne, at projektet placerede sig inden for fokusområdet *Trivsel: En Plads i Fællesskabet*, og i ansøgningen til VELUX FONDEN blev der ligeledes lagt vægt på, at relationer og trivsel skabes i fællesskaber. Dette afsnit fokuserer derfor på de fællesskaber, der er opstået i projektet, og det konkluderer, at brandkadetkorps i høj grad udgør et konstruktivt fællesskab for de deltagende brandkadetter.

FRA ENSOMHED TIL FÆLLESSKAB

'Søren har været en meget stille dreng og meget indelukket dreng og har egentlig ikke haft rigtig nogle venner, fordi han har haft det dårligt med sig selv (...) Nu er han så glad for at være her [i brandkadetkorpset], at han ville ønske, han skulle herop hver dag.'

Forælder til en brandkadet

Citatet ovenfor er fra et interview med en forælder, som fortæller, at hendes søn er gået fra at være ensom og isoleret til at blive en del af et fællesskab i brandkadetkorpset. Denne fortælling står ikke alene; evaluatorene har fundet, at størstedelen af de aktører, de har mødt i de lokale korps, fremhæver vigtigheden af brandkadetkorps som fællesskabsfremmende. Særligt unge som ovennævnte Søren, der tidligere har været ensomme og isolerede, synes at have gavn af det fællesskab, de finder i brandkadetkorpset. I fællesskabet er der plads til forskellighed, og der knyttes venskaber på tværs af alder, nærområder og skoler, samt sociale og etniske baggrunde. Fællesskabet fremstår derfor som inkluderende; som ét der favner forskellighed. Som en brandkadet fortæller:

'Det, at vi er så forskellige, hjælper os med at forstå, at alle mennesker er lige. Det er okay at være forskellige. Det er okay, at vi ikke har samme humor eller ikke har samme stil eller ikke har samme sprog, men at vi alligevel respekterer hinanden for dem, vi er. Det er det samme med brandmændene. De respekterer også os, for dem vi er, og vi respekterer dem, for dem de er.'

Brandkadet

Mange brandkadetter har altså fået gode venner blandt de andre kadetter i brandkadetkorpset, og blandt instruktørerne i korpset har de ligeledes fundet rollemodeller og fortrolige voksne. En kadet fortæller:

'Jeg bliver mobbet i min klasse lige nu. Så det er ikke så rart. (...) Det er altid fantastisk at komme herved [i brandkadetkorpset]. Man kan altid gå til instruktørerne, hvis man har brug for at snakke om et eller andet. De er der for at hjælpe.'

Brandkadet

Ligeledes fortæller en forælder til en brandkadet, at hendes søn ikke træffer større beslutninger uden at have rådført sig med en instruktør i brandkadetkorpset, som han har udviklet et særligt bånd til. En instruktør fortæller i tråd med dette, at han sommetider bliver kontaktet af kadetter uden for korpset, når de har brug for lidt råd eller vejledning. Der er mange eksempler på, at kadettens generelle trivsel er øget, efter de er startet i brandkadetkorps og er blevet del af et konstruktivt fællesskab.





FÆLLESSKABER AF STRUKTUR OG TYDELIGHED

Beredskabet synes at udgøre en god ramme om og grobund for fællesskab for brandkadetter, og det er der tre primære årsager til.

For det første er der et særligt fællesskab blandt brandmænd, som er kendetegnet ved at være inkluderende og at bygge på gensidig respekt. I det følgende citat fortæller en brandkadetinstruktør om forholdet til en kollega, som han kendetegner som professionelt og velfungerende, på trods af at de to er meget forskellige.

'Det er det der brandmandskammeratskab, som man har. (...) Jeg kender én, vi to er enige om, at vi er gode kollegaer og arbejder godt sammen, men vi har bare meget forskellige normer. Men når man er til udrykning, er det fuldstændigt lige meget. Det eneste, der betyder noget dér, er, at han har min ryg, og jeg har hans ryg.'

Brandkadetinstruktør

Blandt brandmænd er det vigtigt, at man kan enes og samarbejde på trods af personlige forskelligheder og uenigheder, og at man kan regne med hinanden, når man står over for potentielt livsfarlige opgaver. Yderligere tilbringer brandmænd særligt på fuldtidsbemandede brandstationer meget tid sammen, og de kender derfor hinanden på godt og ondt. De gennemgår store og til tider voldsomme oplevelser sammen, og de knytter bånd, der er solide.

Dette kammeratskab mellem brandfolk skinner igennem i den måde, de interagerer på – også når de er sammen med kadetterne, på hvem det synes at smitte af.

For det andet betyder det i lige så høj grad noget for brandkadetterne, at de oplever noget sammen, og der knyttes bånd mellem dem gennem samarbejde. En AKT-lærer¹⁰, som er tilknyttet et lokalt brandkadetkorps, fortæller om nogle af de elever, som hun har været med til at rekruttere og arbejder med i folkeskoleregion:

'Det giver nogle nye relationer på tværs af skoler og klasser og årgange. Her [i brandkadetkorpsen] tænker man jo ikke klasser, der er man bare fælles om at løse en opgave og at få rullet en slange ind og ud. De får nogle stærke bånd, fordi de møder hinanden uden for skolen og oplever store oplevelser sammen.'

AKT-lærer

For det tredje er beredskabet og det brandfaglige arbejde karakteriseret af en høj grad af struktur, tydelighed og faste rammer. Disse elementer er helt essentielle, når det f.eks. gælder en udrykning, hvor det skal gå hurtigt. I en sådan situation er det nødvendigt, at alle medlemmer af udrykningsholdet har styr på eget materiel såsom uniform og røgdykkerudstyr samt arbejdsfordelingen holdmedlemmerne imellem. I øvrigt er det vigtigt, som citatet fra en instruktør ovenfor viste,

10. AKT: Adfærd, kontakt, trivsel

at man kan lægge sine personlige uenigheder på hylden og samarbejde. Disse rammer af tydelighed og struktur synes mange af de unge mennesker at befinde sig godt indenfor. En SSP-medarbejder fortæller:

'Jeg tror, det er den tydelighed, der er i det. Jeg er helt sikker på, at det er det, som de her brandkadetter får noget ud af. Rigtig mange, også af de andre, unge mennesker, jeg har med at gøre, hvis der er noget de har det bedst i, så er det den her tydelighed.'

SSP-medarbejder

Spørger man kadetterne, hvorfor disse rammer er vigtige, svarer de stort set alle, at det er de, fordi de kan redde liv i indsatsituationer. Det synes at være en klar og meningsfuld årsag, som kadetterne kan forholde sig til, og som giver dem en følelse af at være en del af noget, der er vigtigt. De finder altså mening og trives i fællesskabet og er stolte af at tilhøre det.

Denne stolthed kommer til udtryk i den værdi, mange kadetter tillægger deres kadetuniformer.

'Vi havde en elev, der tidligere havde haft det rigtig svært, han havde den [kadetuniformen] også på på de her portrætbilleder og på klassebilledet, for "man skal vise, hvad man står for!'

Skolelærer

For kadetten, der omtales i citatet her, er uniformen et symbol på et tilhørsforhold til et fællesskab, som han er stolt af at være en del af. At uniformen tillægges en sådan symbolsk værdi synes at være gældende for mange kadetter, som evaluatorene har mødt i felten. Det understøtter vurderingen af brandkadetkorpset som fællesskaber, der fremmer trivsel, skaber relationer, tilbyder struktur og dermed er konstruktive for brandkadetterne i BiD projektet.



EN MENINGSFULD TILGANG TIL UDDANNELSE, JOB OG VOKSEN LIV

Følgende mål for Projekt Brandkadetter i Danmark blev præsenteret i projektbeskrivelsen i fondsansøgningerne:

Brandkadetkorpserne kan give de unge en meningsfuld tilgang til uddannelse og job samt voksenlivet generelt.

I evalueringssøjemed er det svært definitivt at afgøre, om et ungt menneskes *tilgang til uddannelse, job og voksenlivet generelt* er mere eller mindre *meningsfuldt*. Alligevel vover evaluatorene at hævde, at dette mål – overordnet og for mange kadetter – er opnået. Det kan ses ud fra en række indikatorer, som er identificeret i felten. Disse indikatorer, som vil blive foldet ud over de næste sider, er:

1. at brandkadetkorpserne giver kadetterne øget selvtillid
2. at brandkadetkorpserne giver kadetterne fornyet mod på skole og uddannelse
3. at brandkadetkorpserne for nogle bliver et direkte springbræt til uddannelse indenfor beredskabet
4. at brandkadetkorpserne giver kadetterne, hvad vi her skal kalde en *positiv forsmag* på voksenlivet, som synes at fostre ansvar hos dem

SELVTILLID OG SELVSTÆNDIGHED

Begreber som *individualitet* og *det frie valg* har i årtier været umulige at undslippe i det danske – såvel som andre vestlige – samfund. Man kommer ikke langt i dag, hvis man ikke formår at stå på egne ben og træffe egne valg – handlinger som kræver en grad af selvtillid og selvstændighed hos individet.

Dette er baggrunden for, at evaluatorene fremhæver dét, at brandkadetkorpserne stimulerer disse kvaliteter i kadetterne, som indikator for, at brandkadetkorpserne yderligere giver dem en *meningsfuld tilgang* til uddannelse, job og voksenlivet generelt.

Nogle af de ord, der går igen, når brandkadetter, instruktører og andre involverede parter adspørges om kadetternes personlige udbytte af uddannelsen, er *selvtillid* og *selvstændighed*. Som en forælder til en brandkadet fortæller i et interview:

‘Han er vokset af at være med som brandkadet. Det er en hel verden til forskel. Han er meget mere selvstændig. (...) Det har helt klart hjulpet ham at komme ud blandt nogle jævnaldrende og få nogle succesoplevelser, for det manglede han. Det har helt klart givet ham mere selvtillid.’

Forælder til en brandkadet

Ovenstående citat er et godt eksempel på, at forældre til brandkadetter oplever, at deres børn får mere selvtillid – et synspunkt, der er optrådt ofte i evaluatorernes undersøgelser.

Ifølge en række instruktører vokser kadetternes selvtillid særligt i takt med, at de lærer mere og mere og mestrer flere og flere praktiske opgaver, samt at de får prøvet personlige grænser af.

Som en kadet her fortæller:

‘Jeg får prøvet masser af grænser af. F.eks. det der med at klatre på stiger. Jeg er helt klart blevet mere modig. Det siger mine venner også.’

Brandkadet

Citatet er fra et interview med en brandkadet, som reflekterer over, hvad hun har fået ud af at være brandkadet, og hvordan det har forandret hende. Udtalelsen er langt fra enestående, og mange kadetter fortæller, at de er blevet mere modige. Især de unge, der først i forløbet beskriver sig selv, og beskrives af andre, som indadvendte, stille og generte, synes at vokse i denne henseende. Også brandkadetter, som klarer sig mindre godt i skolen, ser ud til at få styrket selvtilliden i brandkadetuddannelsen. Som en skolelærer fortæller om en sådan gruppe af unge fra hendes skole, som hun har været med til at rekruttere fra:

‘Det giver dem noget, så de tænker ‘okay, jeg kan noget her, som jeg måske ikke kan ved bøgerne’. Så har vi haft held med nogle, som har været ordblinde, og de stråler, når man ser dem på gangen. Og det giver bare et; ‘jeg er god til det her! Det kan godt være, jeg ikke kan finde ud af læse op af den her bog, men du skal se mig ude ved brandslangerne.’

Skolelærer

Der er således en klar sammenhæng mellem succesoplevelser og øget selvtillid blandt kadetterne i brandkadetkorpset og ikke mindst blandt kadetter, som er udfordret skolefagligt.

FØRNYET MOD PÅ SKOLE OG UDDANNELSE

Deltagelse i brandkadetkorps synes at give kadetter fornyet mod på skole samt lyst til at lære nyt. Dette er endnu en indikator for, at kadetterne får en meningsfuld tilgang til uddannelse, job og voksenliv. Ifølge en række skolelærere og SSP-medarbejdere, som evaluatorene har talt med, bliver mange kadetter mere aktive og deltagende i skolen, og nogle klarer sig ligefrem bedre både fagligt og socialt. En lokal projektkoordinator og SSP-medarbejder fortæller i et interview om feedback, han har fået fra en række skolelærere:

'De fortæller, at eleverne ændrer sig til det positive, og at de faktisk får lyst til skole igen. (...) Forældrene siger også det samme. At det gør noget ved deres børn. Det giver dem en øget selvtillid og lyst til skole og til at lære noget.

Projektkoordinator og SSP-medarbejder

Denne fornyede lyst til at gå i skole og til at lære ser ud til at hænge sammen med, at de unge får øget deres selvværd og tro på, at de er gode til noget. Som nævnt gør dette sig ikke mindst gældende i forhold til bogligt svage elever, elever med koncentrationsbesvær og elever som har svært ved at sidde stille.

Flere af dem vender tilbage til folkeskolen med fornyet tro på, at de kan noget og kan blive til noget, også selvom deres styrke ikke nødvendigvis ligger i det boglige. For kadetter som tidligt i forløbet har givet udtryk for, at de er skoletrætte, hænger det yderligere sammen med, at de får et tiltrængt afbræk i hverdagen. De synes at få fornyet energi af at bruge kroppen og løse praktiske opgaver frem for at tilbringe det meste af dagen i siddende stilling – først i skolen og efterfølgende hjemme foran computeren.

At kadetterne får fornyet mod på skolelivet og mere lyst til at lære nyt vurderes at have indvirkning på deres tilgang til uddannelse og job, da netop interesse og lyst til at lære er afgørende for valg af uddannelse og for at klare sig godt i et uddannelsesforløb. Yderligere har skolelærere og SSP-medarbejdere, som evaluatorene har talt med, oplevet, at nogle af deres elever ligefrem klarer sig bedre fagligt efter at være blevet brandkadetter. I sådanne tilfælde kan et fagligt løft have positiv indflydelse på fremtidige muligheder for optagelse på en videregående uddannelse.



HJÆLPEINSTRUKTØRER OG FRIVILLIGE BRANDMÆND

Mens det at være brandkadet for nogle er en ugentlig fritidsaktivitet med et fagligt og socialt udbytte, bliver det for andre mere end det, når de går fra blot at være brandkadetter til at blive hjælpeinstruktører og/eller frivillige brandmænd. Det følgende afsnit vil vise, hvordan disse kadetters tilgang til uddannelse og job kan siges at blive mere meningsfuld, når de forfølger disse uddannelsesmæssige spor.

Nogle bliver særlig bidt af brandkadetlivet og fortsætter med at være en del af brandkadetkorpset længe efter, at den egentlige brandkadetuddannelse er afsluttet. Flere instruktører fortæller dog, at det kan være en udfordring at fastholde kadetternes interesse og særligt en stigende læringskurve på langt sigt. Det skyldes først og fremmest, at nyhedsværdien og hermed en del af spændingen forsvinder efterhånden, som det bliver hverdag for kadetterne.

For at imødegå denne udfordring valgte BiD i 2017 at iværksætte et nyt initiativ inden for projektet, nemlig *hjelpeinstruktøruddannelsen*. Som navnet indikerer, har denne til formål at uddanne kadetter fra brandkadetkorpset, som vurderes at have evne og lyst hertil, til hjælpeinstruktører. Dette for at de skal fortsætte med at lære og udvikle sig samt for at fastholde dem i brandkadetkorpset på længere sigt.

Den første hjelpeinstruktøruddannelse blev skudt i gang med modul 1 i 2017. Modul 2 afholdes i det tidlige forår af 2018, og indtil da har hver deltager en mentor tilknyttet og skal øve sig i at lave lektionsplaner og afvikle undervisning for sine holdkammerater i brandkadetkorpset i samarbejde med de øvrige brandkadetinstruktører.

Feedback fra de deltagende har været positiv, og undervisere og instruktører fortæller om stort engagement blandt de deltagende brandkadetter. I et spørgeskema besvaret af 25 ud af 27 deltagende kadetter svarer 80% med egne ord, at noget af det bedste ved modul 1 var undervisningens faglige indhold, de praktiske øvelser og det at lære noget nyt. Ifølge lokale instruktører og projektkoordinatorer var flere af disse kadetter skoletrætte og/eller skolefagligt udfordrede, da de startede i brandkorps. Dette er endnu et eksempel på, at nogle kadetter får fornyet lyst til skole og til at lære nyt. Yderligere kan hjelpeinstruktøruddannelsen give brandkadetter øvelse i at deltage i uddannelsesforløb, i virket som hjælpeinstruktør samt i at indgå i en arbejdssammenhæng.

Nogle kadetter beslutter sig undervejs i brandkadetuddannelsen for, at de vil være brandmænd og begynder at overveje hvilken vej til det mål, der er mest fornuftig for dem. For mange fører denne vej dem til det frivillige beredskab, som enten ses som det endegyldige mål eller som et videre springbræt til uddannelse og job som brandmænd i de kommunale beredskaber. Et eksempel på det sidste finder vi i Vejle, hvor man i en årrække inden organisering i BiD kørte et lignende projekt med et Ungdomsbrandkorps. Herfra er to tidligere kadetter blevet deltidsbrandmænd og er i dag ansat på brandstationen. Det er for tidligt af finde eksempler fra brandkadetkorpset under BiD, da det er de færreste kadetter herfra, som har nået minimumsalderen for adgang til uddannelsen.

I skrivende stund er 35 brandkadetter overgået til det frivillige beredskab og flere fortæller, at de vil gå samme vej, når de når minimumsalderen for optagelse, som i nogle kommuner er 16 år, mens man i andre skal være 18 år.

Evaluator: Overvejer du at melde dig ind i det frivillige, når du fylder 18?

Kadet: Jeg overvejer det ikke, det er en plan, at jeg vil det. Siden jeg er kommet her, har jeg besluttet mig for, at jeg gerne vil være brandmand. Så jeg har fundet ud af, hvad jeg vil med mit liv. Det er jo også et stort plus.'

Brandkadet

Citatet ovenfor er fra et interview med en kadet, som fortæller om sine fremtidsplaner. For kadetter som hende, og kadetter der allerede er blevet frivillige, er deltagelse i brandkadetkorpset blevet en direkte tilgang til uddannelse og, hvis alt går efter planen, job. Af de 35 kadetter, som er overgået til det frivillige beredskab, havde mere end halvdelen sociale og/eller faglige udfordringer, da de begyndte som brandkadet.

At kadetterne med tiden kan overgå til det frivillige beredskab og blive uddannet og ansat som brandmænd, hvis de har lyst, er ikke blot positivt for dem, men også for de kommunale beredskaber. En lokal projektkoordinator og instruktør forklarer:

'Som det er lige nu, så mangler man mellem 300 - og 400 deltidsansatte brandmænd rundt omkring i Danmark. Så det vil sige, får vi uddannet nogle brandkadetter her, som vi kan få sporet ind på at blive brandmænd, så får vi jo de brandmænd vi mangler. Ikke lige nu, men på sigt.'

Projektkoordinator og instruktør



EN FORSMAG PÅ VOKSENLIVET

En faktor, der synes at spille ind på udviklingen i de unges selvstændighed og selvtillid samt deres tilgang til voksenlivet, er den måde, som brandmændene behandler og tiltaler dem på. I et interview, hvor der tales om, hvordan det er at omgås og blive undervist af brandmænd, fortæller en kadet:

'De taler ikke til os på samme måde, som de gør i folkeskolen. Nogle gang er det lidt som om, at de [i folkeskolen] ikke rigtigt tror på os, når vi siger noget. Her [i brandkadetkorpset] der tager de os alvorligt og forventer også, at vi er alvorlige. Men der er også tid til, at vi kan have det sjovt. De snakker til os som voksne mennesker, og de lytter til os, når vi siger noget.'

Brandkadet

En række interviews og mere uformelle samtaler med kadetter afslører, at de fleste af dem deler denne oplevelse af at blive taget alvorligt og behandlet som ligesindede af brandkadetinstruktørerne. I felten har evaluatorene oplevet, at mange af de unge kadetter begynder at blive mere seriøse samt at tage mere og mere ansvar i rollen som brandkadet.

Brandkadetinstruktører fortæller, at det er helt bevidst og essentielt for arbejdet med de unge, at de behandles som ligeværdige voksne i så høj grad, det er muligt. For det første er det vigtigt, at kadetterne forstår alvoren af det arbejde, som brandfolk udfører – det er et voksenarbejde, og derfor er det nødvendigt at behandle kadetterne som voksne, fortæller flere

instruktører. For det andet fortæller mange instruktører, at de selv havde en svær skoletid med faglige udfordringer, og at noget af det værste ved den tid var at blive talt ned til af skolelærere og pædagoger.

'Jeg synes, det er dejligt at kunne hjælpe de unge mennesker videre, også fordi jeg selv har haft en lorte-skoletid. Jeg er ordblind og klarede mig virkelig dårligt fagligt. Og jeg kunne slet ikke med mine lærere, der bare ikke forstod mig og var efter mig hele tiden.'

Brandkadetinstruktør

Citatet er fra et interview med en brandkadetinstruktør, og evaluatorene har hørt lignende historier fra hans kollegaer rundt omkring i de lokale korps. De fortæller også, at de forsøger at behandle kadetterne, som de gerne selv ville have været behandlet dengang, de gik i skole.

I brandkadetkorpserne oplever kadetterne således at blive behandlet som voksne, og de vokser med opgaven, tager brandkadetfaget seriøst og udviser ansvar. Dette kan medvirke til, at kadetterne får en meningsfuld tilgang til voksenlivet generelt.

PROJEKTETS MÅLGRUPPE

I fondsansøgningerne beskrives projektets målgruppe som bred og inkluderende, og der står yderligere, at:

- ✓ *Brandkadetkorpset er for alle unge og er designet til at kunne inkludere unge med skolemæssige eller andre udfordringer*

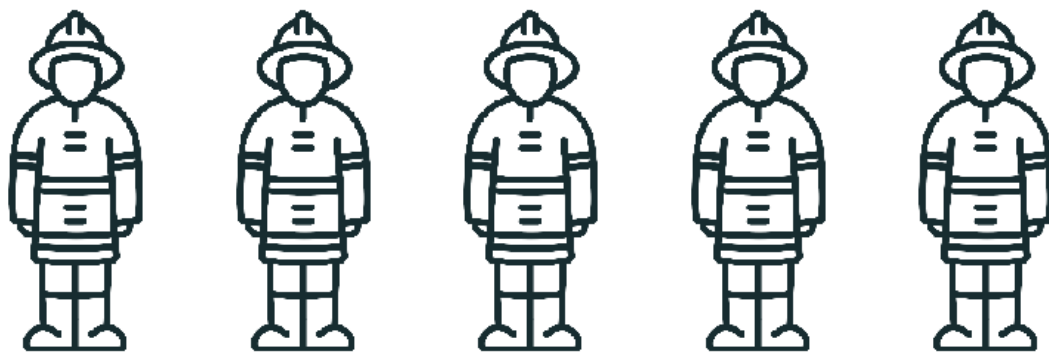
En målgruppe, der dog især lægges vægt på, er unge fra socialt udsatte boligområder, og i fondsansøgningerne står der også, at:

- ✓ *Projektets formål er at udbrede og anvende de positive resultater, der er opnået blandt unge fra socialt udsatte boligområder gennem deres uddannelse som brandkadetter*

De positive resultater, der henvises til, er fra Manchester, Greve, Roskilde og København, som har haft brandkadetkorpset i en årrække, og som har været en direkte inspirationskilde for BiD projektet.

I projektets indledende fase forestillede projektets initiativtagere sig, at en primær målgruppe for projektet var unge fra socialt udsatte boligområder, som udgør såkaldte *hotspots*¹¹. Når vi gør status i dag, er det dog ikke denne målgruppe, man først og fremmest har haft held med at nå ud til.

Det følgende afsnit vil fremhæve en række målgrupper, som projektet i evaluatorernes øjne har haft særlig stor succes blandt. Det er dog vigtigt at understrege, at disse målgrupper er mere skarpt opridset i nærværende rapport end i den virkelige verden, hvor de er mere flydende. Det skyldes, at flere af målgrupperne i realiteten vil overlappe, og at det varierer fra kadet til kadet, i hvor høj grad denne kan siges at tilhøre en bestemt social gruppe. For eksempel kan en kadet fra et socialt udsat boligområde (én målgruppe) også være fagligt udfordret i skolen (en anden målgruppe) og dette i mindre eller højere grad. Desuden understreges det at BiDs brandkadetkorpset, ifølge projektbeskrivelsen i fondsansøgningerne, er for alle unge, og at der også er velfungerende unge blandt landets brandkadetter. For at tydeliggøre i evalueringens øjemed opridses de forskellige målgrupper imidlertid hver for sig og en efter en i det følgende.



11. *Hotspots* defineres således i ansøgningerne: *boligområder med særlige udfordringer, hvad angår påsatte brande, konfrontationer mellem brandvæsen og lokale unge, samt grupperinger af unge, der skaber utryghed i lokalområdet.*

UNGE FRA SOCIALT UDSATTE BOLIGOMRÅDER

Oprindeligt forestillede projektets initiativtagere sig, at det først og fremmest var denne målgruppe, projektet ville henvende sig til. Om end man i nogle lokale korps i en vis grad rekrutterer fra denne målgruppe, ser virkeligheden i dag dog ikke sådan ud de fleste steder. Dette vurderer evaluatorene på baggrund af en lang række interviews med lokale aktører, og der er identificeret fire primære årsager hertil.

For det første varierer det fra kommune til kommune, hvor relevant denne målgruppe er. Det skyldes, at der er store lokale forskelle på, hvor mange og hvor udbredte disse socialt udsatte boligområder er, og følgende hvor mange unge der reelt er at rekruttere derfra.

For det andet fortæller flere SSP-medarbejdere, som er involveret i rekruttering til lokale brandkadetkorps, at der efterhånden er en vis projektmæthed i disse boligområder. Der er så mange tilbud om deltagelse i sociale projekter, at de unge, med en lokal SSP-arbejders ord, *'ikke længere bider på med mindre vi taler om en uges ophold med alt inklusivt et eller andet varmt sted.'*¹² Det ser altså ud til, at der er for stort udbud af sociale projekter relativt til efterspørgsel i flere af disse områder.

For det tredje fortæller flere andre, der er involveret i rekruttering, at nogle af de unge, de møder, synes at have en opfattelse af, at BiD projektet udelukkende er for sårbare og socialt udsatte unge.

'Så går de ind og googler det [BiD]. Så er det for udsatte unge mennesker, besværlige problembørn, bander og alt muligt. Det er bare lige, det første der kommer op. Vi havde én, han skulle starte til brandkadet. Det skulle han bare, det var fedt. Så gik han hen og googledede det. Det var for udsatte unge. Han var fandeme ikke udsat for noget som helst, så han skulle fandeme ikke til det alligevel'

Projektkoordinator

Lokale aktører involveret i projektets rekrutteringsfase møder denne indstilling blandt unge fra socialt udsatte boligområder såvel som socialt velfungerende unge. Flere oplever dog, at det især er førstnævnte gruppe, som insisterer på ikke at ville identificeres som udsatte i nogen som helst forstand.

Endeligt er rekruttering til brandkadetkorps baseret på, at de unge selv skal have lyst til at være med og selv skal ansøge om deltagelse. Lokale aktører fortæller, at de fra tid til anden har udset sig nogle unge, som de mener kan have gavn af deltagelse, og at de derfor opfordrer dem til at ansøge. I sidste ende er valget dog deres, og initiativ og lyst til deltagelse er altså afgørende for, om unge mennesker tilmelder sig brandkadetkorpset. Der synes at være mangel på begge dele blandt majoriteten af de unge i socialt udsatte boligområder. Instruktører fortæller i øvrigt at det er helt afgørende, at kadetterne har lyst til at være med, og at ugidelighed og mangel på lyst til at deltage blandt kadetter er noget af det mest demotiverende i deres arbejde. Både fordi det er demotiverende for instruktøren selv, som i mange tilfælde er der frivilligt, men i endnu højere grad fordi det er demotiverende og forstyrrende for de andre kadetter på holdet. En SSP-medarbejder fortæller om et tidligere hold:

'Vi havde et enkelt hold, hvor der var en gruppe - sådan ca. halvdelen - som måske ikke helt frivilligt var kommet til, og der var nogle større udfordringer i det. Der var det tydeligt, at det der med frivilligheden har været en kæmpe fordel på de andre hold. Her var der nogen, der følte, at de var presset til det og ikke helt havde lyst til det, og det gjorde et eller andet ved det hold, der ikke var optimalt. Både for den gruppe som måske ikke havde lyst til at være der, men sådan set også for dem, som havde.'

Projektkoordinator

Erfaringen i mange andre lokale brandkadetkorps er ligeledes, at frivillighed blandt flertallet af de deltagende kadetter er essentielt. Man kan muligvis løfte en enkelt umotiveret kadet eller to per hold, men som blandt andre SSP-medarbejderen i citatet ovenfor fortæller kan flere end det sætte harmonien på det samlede hold på spil.

For at opsummere er der altså flere grunde til, at man ikke i så høj grad, som antaget først i projektet, når ud til unge fra socialt udsatte boligområder. Det må derfor erkendes, at det ikke er lykkedes i nogen bemærkelsesværdig grad at udbrede og anvende positive resultater opnået blandt unge fra socialt udsatte boligområder i byer som Manchester, Greve, Roskilde og København.

12. Fra en uformel samtale med en SSP-medarbejder tilknyttet et lokalt brandkadetkorps

ENSOMME OG SKOLEFAGLIGT UDFORDREDE UNGE

Samtlige aktører, evaluatorene har mødt og interviewet ude i de lokale korps, er ivrige efter at fortælle om de mange succeshistorier, de har været vidne til i brandkadetkorpserne. Som tidligere nævnt har disse historier ofte ensomme og indadvendte unge i hovedrollen, som gennem forløbet blomstrer, får mere selvtillid og bliver mere udadvendte og selvstændige. Ligeledes har man især oplevet at kunne gøre noget for unge mennesker, som er fagligt udfordrede i folkeskolen, fordi de har svært ved at sidde stille, er ordblinde eller ikke er bogligt stærke. Disse unge mennesker oplever i brandkadetkorpset, at der er noget, de er gode til, og at der er voksne som gider dem, lytter til dem og tager sig tid til at lære dem noget i et tempo, som de kan følge med i. Nogle vender tilbage til folkeskolen med fornyet mod på at lære, og endnu nogle klarer sig ligefrem bedre i skolen efter en tid som brandkadet.



UNGE UNDER SOCIAL UDREDNING

En anden målgruppe, som projektet synes at have positiv indflydelse på, er unge under social udredning ved kommunernes børne- og familieafdelinger. Det drejer sig både om unge, der er indadvendte og socialt marginaliserede og om unge, der er negativt udfarende og måske endda er på vej ud i kriminalitet. Oftest kommer de fra socialt belastede hjem. I flere lokale korps har medkadetter såvel som instruktører været gode til at rumme unge med denne type udfordringer, og evaluatorene kender i skrivende stund til ti sager, som er blevet sat i bero eller helt er lukket ned, efter at den unge er blevet brandkadet. At endnu flere har foreligget er ikke usandsynligt, da evaluatorene ikke har et udtømmende overblik over de lokale enheder, som ikke har været genstand for efterårets feltarbejde.

En lokal projektkoordinator fortæller i et interview om sager blandt kadetter fra hans korps, som er blevet lukket eller sat i bero:

'Vi har fået afsluttet fem sager på børne- og familieafdelingen, så der er ikke nogen aktivitet, de er simpelthen lukket ned. Og så har vi så været medvirkende til, at to eller tre sager simpelthen er blevet sat i bero. Der er ikke blevet lavet yderligere foranstaltninger og tiltag. De unge er simpelthen blevet løftet videre, men sagerne står der stadig, fordi det er meget familiært - det er nogle der kommer fra meget socialt udsatte områder.'

Projektkoordinator

En SSP-medarbejder fra en anden kommune fortæller desuden om en række sager, der er blevet taget i opløbet i de unges tid som kadetter. Her drejer det sig om unge mennesker, som kommunen har haft i kikkerten med henblik på at åbne nye sager, men som kommer ud af søgelyset, fordi man vurderer, at de er i positiv udvikling.



ANDRE MÅLGRUPPER PÅ PRØVEBASIS

I enkelte lokale beredskaber har man i samarbejde med projektkontoret for Brandkadetter i Danmark taget initiativ til og på prøvebasis afviklet brandkadetuddannelser for andre specifikke udsatte målgrupper.

I Kolding afviklede man i 2017 et hold for ikke-uddannelsesparate unge på 8. klassetrin. Her håbede man på at kunne give dem et skub i retning af at blive klar til uddannelse ved at give dem nogle succesoplevelser i forbindelse med læring, at styrke deres selvtillid og give dem fornyet mod på skole og uddannelse. Den efterfølgende feedback fra de deltagende kadetter, deres forældre, samt skolelærere har dog været blandet. For nogle af de unge har deres deltagelse i brandkadetforløbet haft indflydelse på deres præstation i skolen, og de har fået mere lyst til at lære, er blevet mere seriøse og koncentrerede og klarer sig generelt bedre fagligt. For andre har det umiddelbart ikke haft nogen indflydelse på deres faglige præstation. For endnu andre vurderer forældre og lærere, at det er for tidligt at afgøre, om deres deltagelse i brandkadetkorpset har haft indvirkning på deres skolefaglige præstationer.

I Ringkøbing-Skjern startede man i 2016 et hold udelukkende for flygtninge, hvoraf de fleste kommer fra Syrien. Feedback fra kadetter såvel som instruktører har været særdeles positiv. Ifølge instruktørerne har kadetterne udvist et stort engagement, og ud af de tolv deltagende kadetter har 10 efterfølgende skrevet kontrakt med det frivillige beredskab. Holdet har været i medierne flere gange og roses for at være et godt integrationsinitiativ. I 2017 nomineredes flygtningeholdet til årets Fællesskabspris.

Projekt Brandkadetter i Danmark er nået ud til en bred målgruppe af unge, og målsætningen om at brandkadetkorpset er for alle unge og designet til at kunne inkludere unge med skolemæssige eller andre udfordringer, vurderes dermed at være nået.



FREMTIDEN FOR BRANDKADETTET I DANMARK

Vi nærmer os vejs ende for nærværende rapport, men afslutningsvist skal der siges lidt om fremtiden for Brandkadetter i Danmark, som den vurderes at se ud i skrivende stund. Ikke mindst i lyset af at den fireårige prøveperiode for projektet, finansieret af TrygFonden og VELUX FONDEN, udløb ved udgangen af år 2017, om end det er lykkedes at strække midlerne og dermed projektkontorets levetid til ultimo august 2018.

Indledningsvist gør denne del af rapporten status over de lokale brandkadetkorpser' fremtid med fokus på deres fortsatte økonomiske forankring. Efterfølgende knyttes der nogle ord til fremtiden efter projektkontoret og endeligt præsenteres en række udviklingspotentialer og anbefalinger for brandkadetkorpserne under BiD og for projektkontoret i dets sidste fase.

ØKONOMISK FORANKRING AF LOKALE BRANDKADETKORPS

Fra september 2018 er Brandkadetter i Danmark ikke længere finansieret af TrygFonden og VELUX FONDEN og forventes i skrivende stund at blive afviklet.

Projektets oprindelige løbetid var som nævnt fastsat til at udløbe ved udgangen af 2017, og oprindeligt var deadline for videre økonomisk forankring af de lokale korps også fastsat dertil. For brandkadetkorpser, der startede op i 2015 og 2016, fastholdt man den deadline, mens korps startet op i 2017 fortsat modtager støtte finansieret af fondsmidlerne frem til og med august 2018.

I 2017 har størstedelen af de lokale beredskaber arbejdet for at sikre brandkadetkorpsernes videre økonomiske forankring lokalt i samarbejde med blandt andre kommuner, boligsociale helhedsplaner og private fonde. Skemaet nedenfor viser en oversigt over de elleve eksisterende korps inklusiv Randers, som kom til i 2018, og hvorvidt de er økonomisk forankret for fremtiden.

Kommune	Økonomisk forankret
Herning og Ikast-Brande	✓
Holstebro	✓
Kolding	✓
Lolland-Falster	X (Der arbejdes på at forankre i 2018)
Nordsjælland	✓
Odsherred	✓
Randers	✓
Ringkøbing-Skjern	✓
Silkeborg	✓
Vejle	✓
Viborg	✓

Som skemaet viser, er fremtiden for 10 ud af 11 korps økonomisk sikret på nuværende tidspunkt. Fælles for dem alle er, at de for fremtiden er finansieret af kommunale midler.

Lolland-Falster er endnu ikke forankret, da de fortsat er finansieret af fondsmidlerne indtil udgangen af august 2018. Dette er i henhold til en aftale med

projektkontoret og fondene, som blev indgået, da Lolland-Falster startede deres brandkadetkorps medio 2017. Som et led i denne aftale blev deadline for forankring af deres korps sat til august 2018, og arbejdet pågår således.

FREMTIDEN EFTER PROJEKTKONTORET

Med udgangen af august 2018 er projekt Brandkadetter i Danmark nået til vejs ende. Det betyder, at projektkontoret lukkes ned, om end de lokale brandkadetkorps fortsætter deres eksistens, organisatorisk og økonomisk forankret i de kommunale beredskaber. For 10 ud af 11 eksisterende korps er dette på nuværende tidspunkt en realitet, mens man i det sidste fortsat arbejder på sagen i 2018.

Projektet har nået en stor del af sine succeskriterier og målsætninger og vurderes derfor til overordnet at have været en succes. Dette ikke mindst på baggrund af at størstedelen af de lokale korps ser ud til at have en fremtid også efter projektkontorets levetid. Det er dog væsentligt at holde sig for øje, at en stor del af de initiativer og nationale aktiviteter, som projektkontoret har stået for, umiddelbart når deres endeligt samtidig med projektkontoret. Det drejer sig blandt andet om:

- Rådgivning og assistance for beredskaber, der ønsker at starte brandkadetkorps
- Rådgivning af og sparring med lokale projektledere, beredskaber, kommuner, etc.
- Landsdækkende aktiviteter såsom brandkadetinstruktøruddannelse, hjælpeinstruktøruddannelse, instruktørtræf, sommertræf for kadetter mm.
- Dataindsamling og –monitorering, samt kvalitetssikring og videreudvikling af brandkadetuddannelsen og dens indhold



UDVIKLINGSPOTENTIALER OG ANBEFALINGER FOR FREMTIDEN

Gennem det evaluerende arbejde er der identificeret fem punkter, som der i evaluatorernes øjne med fordel kan fokuseres på i fremtiden. Disse punkter præsenteres herunder et for et.

Optimering af dataindsamling- og monitorering

Baggrund

Evaluatorene er stødt på visse udfordringer i forhold til adgang til omfattende kvantitative data. Dette synes først og fremmest at skyldes, at projektkontoret i 2016 ændrede metode for dataindsamling. På det tidspunkt overgik man fra primært at indsamle data manuelt og i papirform først og fremmest i form af skemaer fremsendt til de lokale brandkadetkorps, til at registrere alle data i en app udviklet til formålet. Denne app har fungeret betydeligt bedre end den foregående praksis, og projektkontoret har lagt mange kræfter i at sørge for, at den er blevet brugt og brugt korrekt i de lokale korps. Dog har man intet sted samlet og sammenholdt data indsamlet for hele perioden, og derfor savnes et overordnet og fyldestgørende overblik over alle data indsamlet i projektets levetid. Disse data vurderes imidlertid som yderst værdifulde, da de videre kan bruges i forskningssammenhæng og i forbindelse med at gøre status over og videre sikre brandkadetkorpsets succes og udvikling.

Anbefaling

Det anbefales, at man enten på projektkontoret eller i de lokale korps arbejder sig bagud gennem data fra tiden før app'en blev introduceret og får registreret data på samtlige brandkadetter i projektperioden fra 2014-2017, så vidt dette er muligt. Hvor dette arbejde udføres lokalt i korpset anbefales det, at projektkontoret så vidt muligt monitorer forløbet for at sikre, at det bliver gjort korrekt og til tiden.

Undgå stigmatisering – fokus på brandkadetkorps for alle

Baggrund

Som nævnt tidligere i rapporten har man nogle steder lokalt oplevet, at potentielle rekrutter til brandkadetkorpset springer fra, fordi de har hørt eller har læst sig til, at brandkadetkorps er for *sårbare* og *socialt udsatte* unge. Der er ingen tvivl om, at de mange succes historier om socialt udsatte og sårbare unge, som blomstrer gennem brandkadetuddannelsen, er skønne, livsbekræftende og populære hos et bredt publikum.

Det er imidlertid vigtigt også at fortælle historien om alle de helt almindelige unge mennesker, som bliver brandkadetter, får nye venner og bliver en del af et konstruktivt fællesskab.

Anbefaling

Det anbefales, at man øger et diskursivt fokus på brandkadetuddannelsen som socialt inkluderende og **for alle**, og at man er opmærksom på de potentielt negative konsekvenser en stigmatisering af brandkadetuddannelsen, som primært værende en uddannelse for sårbare og socialt udsatte unge, kan have.

Tilbage til socialt udsatte områder

Baggrund

Erfaring fra Manchester, Greve, Roskilde og København viser, at projektet *potentielt* kan gøre meget for unge mennesker fra socialt udsatte boligområder og for at fremme sikkerhed og tryghed i disse områder. Dette er ikke mindst relevant set i lyset af den aktuelle problematik i forbindelse med, at indsatser landet over nytårsaften 2017/2018 blev voldsomt forstyrret af, at brandfolk blev beskydt med fyrværkeri.

Anbefaling

Der opfordres til, at man lokalt ser nærmere på, hvorfor man ikke har haft større held med at nå denne målgruppe af unge fra socialt udsatte boligområder og ikke lader sig afskrække af tidligere, negative erfaringer, men i stedet forsøger at sadle om og gøre endnu et forsøg. De steder, hvor udfordringen særligt består i at rekruttere disse unge, opfordres der til, at man, eventuelt i samarbejde med SSP eller andre relevante parter, forsøger at revurdere rekrutteringsprocessen med tanke på, hvad der kan få denne gruppe af unge til at ansøge om at blive brandkadet.

Nye potentielle målgrupper – at tænke ud af boksen

Baggrund

På baggrund af den erfaring man har gjort sig med ikke-uddannelsesparate unge i Kolding og især med flygtninge i Ringkøbing-Skjern, opfordres der til, at man lokalt i brandkadetkorpserne fortsætter med at tænke ud af boksen i forhold til nye og anderledes målgrupper, der kan have gavn af deltagelse i brandkadetkorpserne.

Anbefaling

Det anbefales, at man lokalt i korpserne forsøger at identificere potentiale for at nå ud til nye målgrupper, for hvem deltagelse i brandkadetkorpserne potentielt kan gøre en forskel – på person- såvel som samfundsniveau. I et nationalt projekt som BiD vil potentiale variere lokalt i forhold til variation i demografi. Da brandkadetkorpserne har vist sig at have positiv indflydelse på en række forskellige målgrupper, ville det være en skam ikke at fortsætte med at identificere yderligere potentiale.

Fokus på en fremtid for nationale aktiviteter

Baggrund

Når projektkontoret for Brandkadetter i Danmark lukker og slukker, er det slut med en lang række nationale aktiviteter, som medarbejderne herfra har arrangeret og afviklet gennem projektets levetid. En del af disse har spillet en afgørende rolle i projektets succes. Blandt andet har årlige brandkadettræf og sommerstævner medvirket til at skabe fællesskab blandt kadetter, såvel som instruktører og på tværs af korps, mens hjælpeinstruktøruddannelsen har givet en række brandkadetter lyst til at lære nyt og at fortsætte i brandkadetkorpserne på længere sigt.

Anbefaling

Som nævnt er det i evaluatorernes øjne urealistisk at sikre en fremtid for nationale aktiviteter *i et større omfang*, så længe der ikke er en samlet national administration såsom projektkontoret. Det anbefales dog, at man i et samarbejde mellem projektkontoret og de lokale korps, forsøger at sikre fremtiden for *nogle* af disse aktiviteter. I enkelte beredskaber har man for eksempel allerede tidligere haft taget initiativ til at invitere instruktører fra andre korps på besøg til vidensdeling og sparring. Ligeledes har kadetter fra nærliggende korps været inviteret til at deltage i fælles aktiviteter med lokale kadetter. En mulighed for fremtiden kunne være at etablere en form for turnusordning, så de lokale brandkadetkorps eller flere af disse i samarbejde på skift står for nogle årlige, nationale aktiviteter i det omfang, det lader sig gøre praktisk såvel som økonomisk.

BRANDKADETTET I DANMARK – ET PROJEKT MED SUCCES

Projekt Brandkadetter i Danmark vurderes overordnet set som en succes. Dette sker på baggrund af:

✓ At der er etableret 12 brandkadetkorps i 2015-2017

Målsætningen om at etablere 12 brandkadetkorps fra 2014-2017 er nået. To korps er dog lukket ned igen i samme periode, mens to nye kommuner har indgået samarbejde med BiD i 2018, og der er indledt rådgivningsforløb med flere andre.

✓ At 85% af brandkadetterne gennemfører brandkadetuddannelsen

Målsætningen om at have en gennemførelsesrate på 75-80% for brandkadetter er nået.

✓ At 98,3% af de deltagende instruktører gennemfører instruktøruddannelsen

Målsætningen om at have en gennemførelsesrate på 80-95% for instruktører på instruktøruddannelsen er nået.

✓ At der er udviklet standardiseret informations- og uddannelsesmateriale

Projektkontoret for Brandkadetter i Danmark har udviklet standardiseret informationsmateriale, uddannelsesbeskrivelser, lektionsplaner mm. Materialet anvendes i samtlige lokale korps.

✓ At brandkadetkorps udgør et konstruktivt fællesskab for unge mennesker

Velfungerende såvel som socialt sårbare og udsatte unge bliver en del af konstruktive fællesskaber, som i høj grad er baseret på samarbejde og delte oplevelser inden for beredskabet, hvor kammeratskab, respekt og struktur er nøgleord.

✓ At unge får en meningsfuld tilgang til uddannelse og job

Mange unge får øget selvtillid og bliver mere selvstændige gennem uddannelsen som brandkadet, hvor de oplever at blive behandlet som ligesindede voksne mennesker af brandkadetinstruktørerne. Mange får fornyet mod på skolen og lyst til at lære. Nogle beslutter sig tilmed for en karriere inden for beredskabet og bliver frivillige brandmænd så snart, de når den modne alder.

✓ At man når en bred målgruppe af unge

Om end det har vist sig, at projektet først og fremmest har været en succes blandt andre unge end de oprindeligt antaget, vurderes det at have haft succes i en bred målgruppe af unge. Herunder ensomme unge, skoletrætte og skolefagligt udfordrede unge, unge med sociale problemer og adfærdsvanskeligheder, unge under social udredning ved kommunen, unge flygtninge, almindelige og velfungerende unge og mange flere.

✓ At 90% af de etablerede brandkadetkorps er økonomisk forankret fra 2018

I skrivende stund er ni ud af de ti lokale brandkadetkorps etableret i 2015-2017 sikret en fremtid efter den fondsfinansierede periodes udløb. Et korps er fortsat ikke økonomisk forankret, da arbejdet i forbindelse hermed foregår i 2018, hvor korpset frem til september fortsat er finansieret af fondsmidler.

Projekt Brandkadetter i Danmark ønskes held og lykke i fremtiden, og BiD og de lokale korps skal have tak for gæstfrihed og åbne døre gennem evalueringsprocessen.

